

Oponentský posudek na bakalářskou práci studenta Jakuba Macharta „Koncept THYMOS v prvním zpěvu Homérovy *Iliady*“

Vypracoval: doc. Hynek Bartoš, PhD.

Jak název napovídá, předložená bakalářská práce se zabývá homérským vnímáním lidské psychiky. Zaměřuje se konkrétně na pojem *thymos*, který je jedním z nejčastěji užívaných homérských výrazů popisujících různé psychické stavy a děje. Autor se omezuje na 18 konkrétních výskytů slova *thymos* v prvním zpěvu *Iliady*, které ve své práci jeden po druhém podrobně představuje a interpretuje, s přihlédnutím k sekundární literatuře.

K silným stránkám předložené práce patří velmi vysoká úroveň analýzy konkrétních homérských pasáží, dále poctivé zpracování a dobrý výběr sekundární literatury. Mimořádná je autorova schopnost pracovat s řeckým textem a nezkresleně referovat odbornou literaturu (včetně zahraniční). Práce je napsaná srozumitelně, dobře se čte, překlepy jsou vzácné.

Práce má i některé slabiny, především metodologické (případně formulační). Student se z velmi omezeného výběru homérských pasáží snaží „vyvodit obecnější závěr“ a „za pomoci sekundární literatury rozhodnout, nakolik je platný v rámci Homérova díla“ (str. 6). Doslova píše: „budu zkoumat, zda výskyty souzní s různými pojetími a teoriemi jednotlivých badatelů.“ Nevysvětleno zůstává, proč si student vybral právě první knihu *Iliady* a proč má být právě tento text kritériem pro posuzování různých interpretací Homérova díla jako celku (srv. např. str. 50: „Můžeme například s jistotou tvrdit, že *thymos* je nejčastěji používán ve spojení s emocemi. Ukázalo se to i na tak malém vzorku, s jakým jsme zde pracovali“). Provedená analýza potvrzuje platnost dané hypotézy pouze a právě pro první zpěv *Iliady*, nikoli pro Homéra obecně. Pro úplné potvrzení by bylo nutné projít zbývající zpěvy obou homérských eposů. Na druhou stranu, pokud by student analýzou první knihy zjistil opak, například že *thymos* není většinou používán ve spojení s emocemi, nic by to nevypovídalo o užití tohoto pojmu ve zbytku Homérova díla, a tudíž ani o platnosti té které interpretace. Jinými slovy postrádám jasně formulovanou otázku či hypotézu, kterou by student ve své práci řešil.

Za nejasné považuji také to, proč student věnuje poměrně značnou pozornost třem českým a jednomu anglickému překladu analyzovaných pasáží. Proč jsou relevantní právě tyto čtyři překlady? A jsou vůbec překlady do moderních jazyků relevantní? Může nám např. Šrámkův překlad pomoci v lepší chápání Homérova textu, zejména když máme k dispozici originál a řadu odborných studií? Budí to dojem, že Šrámek a další překladatelé mají v předkládané interpretaci stejnou váhu jako názory současných odborníků. Problematika překladu je však specifická disciplína, neboť překlad vychází nejenom z toho, co přesně říká originál, ale také přihlíží ke specifickým jazykům, do kterého je text překládán (navíc zvláštností některých homérských překladů je snaha o zachování hexametru). Domnívám se, že tento specifický překladatelský ohled je pro porozumění Homérovi samotnému nepodstatný.

Přes zmíněné výtky, které mají sloužit především jako námět pro diskusi při obhajobě, považuji práci celkově za mimořádně zdařilou a hodnotím ji na pomezí výborně a velmi dobře.